

Wymagania edukacyjne na poszczególne śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne

z przedmiotu: edukacja dla bezpieczeństwa

Ocena dopuszczająca:

Uczeń:

- definiuje bezpieczeństwo jako stan i jako proces
- wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i jego obywateli
- opisuje geopolityczne położenie Polski
- omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego
- wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń
- wymienia numery alarmowe w Polsce i przypisuje je odpowiednim służbom
- rozróżnia sygnały alarmowe
- omawia sposób ogłaszania i odwołania alarmów
- wyjaśnia termin „ewakuacja” i omawia jej znaczenie
- rozpoznaje znaki ewakuacyjne i informacyjne
- rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej
- wymienia główne przyczyny powodzi i potrafi je opisać
- wymienia pogodowe zagrożenia dla bezpieczeństwa człowieka
- wymienia główne przyczyny wypadków komunikacyjnych
- definiuje pojęcie terroryzm
- rozumie konieczność powiadamiania służb porządkowych (policji, straży miejskiej) o podejrzenie zachowujących się osobach lub podejrzanych przedmiotach zauważonych w miejscach publicznych
- zna ogólne zasady postępowania po ogłoszeniu ewakuacji
- rozpoznaje znaki ewakuacyjne, informacyjne i ochrony przeciwpożarowej
- wyjaśnia termin „pierwsza pomoc”
- określa prawny i moralny obowiązek niesienia pomocy poszkodowanym
- wyjaśnia pojęcie „nagle zatrzymanie krążenia”
- ocenia stan świadomości poszkodowanego
- umiejętnie stosuje folię NRC
- wymienia warunki i czynniki zapewniające realizację RKO na wysokim poziomie skuteczności
- stosuje środki ochrony osobistej podczas wykonywania RKO
- omawia przeznaczenie i podstawowe typy apteczek pierwszej pomocy
- stosuje rękawiczki ochronne podczas opatrywania ran
- bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne
- zakłada temblak
- podaje przykłady zapobiegania urazom w domu, w pracy, podczas rekreacji i w sporcie
- demonstruje sposób schładzania oparzonej kończyny
- omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa ratownika w wypadkach: • zadławienia • zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia • tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia
- definiuje zdrowie
- wymienia zachowania prozdrowotne
- określa rzetelne źródła informacji o zdrowiu oraz świadczeniach i usługach medycznych
- potrafi obliczyć współczynnik BMI
- wymienia główne przyczyny chorób cywilizacyjnych
- omawia znaczenie prawidłowej komunikacji interpersonalnej
- wyjaśnia znaczenie terminów „komunikacja werbalna” i „komunikacja niewerbalna”

Ocena dostateczna:

Uczeń:

- wymienia rodzaje bezpieczeństwa
- wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa we współczesnym świecie

- omawia sposoby przeciwdziałania zagrożeniom
- wymienia rodzaje komunikatów ostrzegawczych
- wymienia środki alarmowe podstawowe i zastępcze
- opisuje sposób zachowania się podczas ewakuacji z budynku
- zna szkolną instrukcję ewakuacji
- wymienia główne przyczyny pożarów
- opisuje zasady postępowania po dostrzeżeniu pożaru
- wymienia zadania państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej
- wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi
- wymienia na czym polega ochrona przeciwpowodziowa
- omawia sposoby ochrony przed niszczącymi skutkami upałów, wichury i gwałtownych burz
- opisuje zasady zachowania się po uwolnieniu substancji toksycznych
- opisuje zagrożenia towarzyszące wypadkom
- opisuje zasady zachowania się na wypadek: • strzelaniny • znalezienia się w sytuacji zakładniczej
- zna główne przyczyny terroryzmu
- prawidłowo wykonuje nakazane czynności podczas próbnej ewakuacji
- wyjaśnia pojęcie „stan nagłego zagrożenia zdrowotnego”
- wyjaśnia znaczenie czasu podczas udzielania pierwszej pomocy
- poprawnie konstruuje komunikat wzywający pomoc fachową
- wskazuje sposób zabezpieczenia się ratownika w kontakcie z poszkodowanym
- ocenia bezpieczeństwo miejsca wypadku
- udrażnia drogi oddechowe (rękoczymem czoło– zuchwa)
- sprawdza, czy poszkodowany oddycha
- wymienia objawy utraty przytomności
- wymienia ogniwa łańcucha przeżycia
- omawia algorytm ratowniczy RKO u dorosłych i dzieci
- wymienia objawy NZK – zna przyczyny NZK
- wylicza przedmioty wchodzące w skład apteczki pierwszej pomocy: • samochodowej • turystycznej • domowej
- wyjaśnia pojęcia: rana, krwotok, opatrunek uciskowy, opatrunek osłaniający
- omawia zasady postępowania w przypadku podejrzenia urazów kręgosłupa
- wie jakie są typowe objawy złamania – zna objawy zwicnięć i skręceń
- omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: • oparzeń termicznych
- wie, jak postępować w przypadku zapalenia oleju w kuchni
- wie jakie są przyczyny: • zadławienia • zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia • tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia
- wymienia zachowania szkodliwe dla zdrowia (ryzykowne) i wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków
- analizuje i ocenia własne zachowania i możliwości związane ze zdrowiem
- wymienia główne choroby cywilizacyjne z podziałem na choroby somatyczne i zdrowia psychicznego
- zna definicję anoreksji i depresji
- wymienia zasady asertywności, dobrej komunikacji
- odmawia stanowczo i z zachowaniem wysokiej kultury

Ocena dobra:

Uczeń:

- wymienia rodzaje i dziedziny bezpieczeństwa państwa
- opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski
- potrafi podać przykłady misji pokojowych w których brali udział Polacy
- wymienia podmioty działające na rzecz zwalczania skutków zagrożeń i tworzące system ratownictwa w Polsce
- dokonuje podziału zagrożeń ze względu na źródło ich pochodzenia
- wymienia sposoby przeciwdziałania panice
- uzasadnia znaczenie przeciwdziałania panice i podporządkowania się poleceniom służb ratowniczych
- omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych
- opisuje sposób obsługi gaśnic i hydrantu wewnętrznego
- omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i jego rozmieszczenie np. w szkole

- planuje niezbędne zapasy, które powinien zgromadzić dla swojej rodziny, aby przetrwać kilka dni w sytuacji kryzysowej
- uzasadnia bezwzględny nakaz stosowania się do poleceń służb ratowniczych i sanitarnych w czasie powodzi
- wie co należy zrobić w czasie ewakuacji
- opisuje praktyczne sposoby przeciwdziałania zagrożeniom podczas intensywnych opadów śniegu oraz ekstremalnie niskich temperatur
- omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanym, ratownikowi, osobom postronnym na miejscu zdarzenia
- wymienia czynności, które należy wykonać, aby ocenić sytuację na miejscu zdarzenia, i stosuje tę wiedzę w praktyce
- opisuje zasady zachowania się na wypadek: • ataku bombowego • ataku gazowego • otrzymania podejrzanej przesyłki
- wymienia najczęstsze akty terroru
- wykazuje troskę o bezpieczeństwo własne i innych osób – zachowuje spokój i opanowanie
- opisuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia
- zna główne stany nagłego zagrożenia zdrowotnego
- podaje przykład aplikacji na telefon pomocnej w udzielaniu pierwszej pomocy
- opisuje wybrane sposoby transportu osób przytomnych i nieprzytomnych
- ocenia stan poszkodowanego wg schematu ABC
- układa poszkodowanego nieprzytomnego, ale oddychającego, w pozycji bezpiecznej
- wymienia główne przyczyny omdlenia
- opisuje ogniwa łańcucha przeżycia
- definiuje pojęcie „resuscytacja krążeniowoooddechowa”
- przedstawia zalety zastosowania AED w akcji ratowniczej
- proponuje improwizowane środki opatrunkowe, zależnie od rodzaju zranienia
- wymienia rodzaje krwotoków i charakteryzuje je
- wykonuje w obrębie kończyny opatrunki uciskowe i osłaniające
- wie, kiedy może zastosować opaskę uciskową
- potrafi opisać pierwszą pomoc przy krwotokach
- wyjaśnia pojęcia: złamanie, zwichnięcie, skręcenie
- opisuje najczęstsze okoliczności urazów kręgosłupa
- wie jakie są rodzaje złamań
- wyjaśnia pojęcia: oparzenie, udar słoneczny, udar cieplny, odmrożenie, wychłodzenie
- omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: • oparzeń termicznych • oparzeń środkami chemicznymi • wychłodzenia organizmu i odmrożeń
- omawia objawy w przypadkach: • zadławienia • zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia • tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia
- opisuje przewidywane skutki zachowań korzystnych i niekorzystnych dla zdrowia, zarówno te krótko-, jak i długofalowe
- wymienia wyznaczniki stanu ludzkiego organizmu i opisuje sposoby ich kontrolowania
- zna i omawia zasadę 3x30x130
- zna wpływ snu na organizm człowieka
- wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie
- proponuje sposoby zapobiegania chorobom cywilizacyjnym
- charakteryzuje strefy dystansu komunikacyjnego
- buduje komunikaty asertywne
- wymienia zasady aktywnego słuchania

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- definiuje pojęcia ochrony i obrony narodowej
- wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO) – wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa Polski
- poszczególnym podmiotom ratowniczym przypisuje odpowiednie zadania
- opisuje sposób zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu lub wydaniu komunikatu ostrzegawczego
- opisuje sposób zaopatrywania w wodę i żywność podczas ewakuacji

- rozróżnia rodzaje i stopnie ewakuacji
- wyjaśnia, jak gasić zarzewie ognia i odzież płonąca na człowieku
- wie, jak się zachować podczas zapalenia oleju na patelni
- opisuje zasady postępowania po opadnięciu wód powodziowych
- omawia pojęcie: stan ostrzegawczy, stan alarmowy, dekontaminacja, pogotowie przeciwpowodziowe, alarm powodziowy,
- potrafi scharakteryzować zagrożenia i zasady postępowania podczas: • intensywnych opadów śniegu • ekstremalnie niskich temperatur • upałów • wichur • gwałtownych burz
- opisuje zasady kodowania informacji na tablicach ADR
- omawia podstawowe zasady postępowania ratownika w miejscu zdarzenia (wypadek komunikacyjny)
- wyjaśnia znaczenie terminów, kolizja, katastrofa, wypadek
- omawia genezę i formy współczesnych aktów terroru
- zna treść szkolnej instrukcji ewakuacji
- wyjaśnia rolę układów: krążenia, nerwowego, oddechowego w utrzymaniu podstawowych funkcji życiowych
- wymienia czynności, które na miejscu zdarzenia należy podjąć w trosce o bezpieczeństwo: świadka, ratownika, poszkodowanych, miejsca zdarzenia i pozostałych osób
- wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej
- potrafi przeprowadzić wywiad SAMPLE
- zapewnia poszkodowanemu ochronę termiczną
- wyjaśnia, kiedy można zastosować odwrócony schemat CAB
- udziela pierwszej pomocy w przypadku omdlenia
- charakteryzuje objawy zwiastujące omdlenie
- opisuje znaczenie RKO w akcji ratowniczej
- opisuje działanie i obsługę automatycznego defibrylatora zewnętrznego
- potrafi wykorzystać AED w praktyce
- wykonuje pełen cykl RKO na manekinie dorosłego i niemowlęcia (samodzielnie i w parze)
- opisuje zasady doboru i przechowywania składników apteczki pierwszej pomocy
- wykonuje opatrunek zależnie od miejsca zranienia (inne niż kończyna)
- demonstruje sposób tamowania krwotoku z nosa
- potrafi wykonać opatrunek z ciałem obcym w ranie
- potrafi założyć opaskę uciskową
- zna i stosuje zasady doraźnego unieruchomienia kości i stawów
- potrafi udzielić pomocy poszkodowanemu w przypadku złamań, zwichnięć i skręceń
- proponuje skuteczne sposoby zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci
- wymienia czynniki sprzyjające wychłodzeniu
- zna stopnie oparzeń i odmrożeń i potrafi je scharakteryzować
- omawia i stosuje w praktyce sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach: • zadławienia ♣ omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia ♣ wykonuje na manekinie rękoczyn ratunkowe w przypadku zadławienia ♣ wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci • zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia • tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia
- wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym
- wymienia czynniki mające wpływ na zdrowie i różnicuje je na takie, które są niezależne od człowieka, i takie, na które ma on całkowity wpływ
- proponuje zestaw działań łagodzących skutki stresu
- omawia objawy depresji, anoreksji i uzależnień behawioralnych
- zna przykłady uzależnień behawioralnych i potrafi omówić kilka z nich
- wymienia i świadomie wykorzystuje elementy komunikacji niewerbalnej
- proponuje rozwiązania spornych kwestii zgodnie z zasadami negocjacji
- wymienia najczęstsze zakłócenia w komunikacji interpersonalnej oraz bariery komunikacyjne

Ocena celująca:

Uczeń:

- omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski
- potrafi omówić najważniejsze cele głównych organizacji międzynarodowych do których należy Polska

- charakteryzuje działanie i zadania systemu wykrywania skażeń i alarmowania
- zna system segregacji rannych TRIAGE
- proponuje indywidualny plan żywieniowy, treningowy, program aktywnego wypoczynku oraz inne, istotne działania, sprzyjające jego prawidłowemu funkcjonowaniu w środowisku przyrodniczym i społecznym
- potrafi omówić i zastosować w praktyce działania ratownicze w złożonych przypadkach np. kilku poszkodowanych